

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 127/2010-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. Z., B., a M. G., zastúpených advokátkou JUDr. Z. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 302/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Z. a M. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2010 doručená sťažnosť P. Z. a M. G. (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 302/2004.

Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 127/2010 z 18. marca 2010 spojil sťažnosť P. Z. a M. G. na spoločné konanie.

Sťažovatelia v podstatnej časti svojej sťažnosti uviedli:

„Dňa 09.02.2004 bol Okresnému súdu Banská Bystrica doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: D. P. a spol. v konaní o náhradu škodu za nesprávny úradný postup, v ktorom matka sťažovateľa vystupuje v XXXVII. rade, proti odporcovi: Slovenská republika, zast. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Úradom pre finančný trh.

Vzhľadom ku vznesenej námietke miestnej príslušnosti Okresným súdom v Banskej Bystrici, bol rozhodnutím Najvyššieho súdu SR spis postúpený na vybavenie Okresnému súdu Bratislava I., ktorý ho vybavuje pod sp. zn. 14C 302/2004. Osvedčením o dedičstve zo dňa 30.10.2006 predmetný nárok prešiel na sťažovateľa, ktorý do konania vstúpil dňa 23.11.2007 na základe súhlasu doručenému tunajšiemu súdu.

Sťažovateľ, cestou právnej zástupkyne, efektívne spolupracoval so súdom prvého stupňa. Okresný súd Bratislava I. nariadil termín pojednávania až na deň 10.06.2009, ktorý následne vydal uznesenie o vylúčení návrhu sťažovateľa z dôvodu hospodárnosti na samostatné konanie.

Máme za to, že uplynulá doba, viac ako päť rokov, je dostatočne dlhá na to, aby súd vo veci konal a vydal právoplatné rozhodnutie vo veci samej. Neprimeraná dĺžka konania pred súdom, oslabuje dôveru občanov na spravodlivé súdne konanie, verejné prerokovanie bez zbytočných prieťahov a tým aj v celkový súdny systém...

Vzhľadom na to, že od podania návrhu na začatie konania až ubehlo viac ako päť rokov, sťažovateľ má za to, že pri prejednávaní jeho nároku došlo k zjavným prieťahom v konaní...

Konaním resp. nekonaním súdu dochádza k strate dôvery sťažovateľa voči justícii a voči spravodlivému a včasnému rozhodnutiu vo veci samej...

Správanie sťažovateľa ako účastníka konania bolo aktívne, smerujúce prispieť k urýchlenému konaniu. Sťažovateľ aktívne reagoval na výzvy súdu v záujme vydania meritórneho rozhodnutia.

Sťažovateľ má za to, že k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov došlo zavinením samotného Okresného súdu Bratislava I. a to v tom smere, že nekonal tak, aby nedošlo k zbytočným prietáhom v konaní...

Po tom, čo sťažovateľ využil všetky možné prostriedky nápravy, v danom prípade nemá možnosť domáhať sa svojho ústavného práva na inom orgáne ako na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ podľa ust. § 53 z. č. 38/1993 Z. z. o ústavnom súde Slovenskej republiky a konaní pred ním vyčerpal všetky zákonné možnosti ako sa domáhať ochrany svojho ústavného práva...“

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že:

1. Nekonaním Okresného súdu Bratislava I bolo porušené ich právo zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje v konaní pod sp. zn. 14 C 302/2004 konať bez zbytočných prietáhov.
3. P. Z. a M. G. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 300 €, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť k ich rukám v lehote do dvoch mesiacoch odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť P. Z. a M. G. trovy právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, II. ÚS 385/08, IV. ÚS 261/09), podľa ktorej sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV. ÚS 261/09).

Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

1. Vo vzťahu k sťažovateľovi P. Z. ústavný súd zo zapožičaného spisu okresného súdu zistil, že sťažovateľ vstúpil do konania 23. novembra 2007 ako právny nástupca po žalobkyni v 37. rade B. Z. Žalobkyňa sa domáhala náhrady škody „za nesprávny úradný postup voči Slovenskej republike, zast. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Úradom pre finančný trh“. Okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 14 C 302/04 z 10. júna 2009 o vylúčení navrhovateľov v 29. rade, 37. rade (sťažovateľ prevzal 5. augusta 2009) a 107. rade z dôvodu hospodárnosti na samostatné konania. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu (3. marca 2010) už teda nemohlo dochádzať postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 302/2004 k zbytočným prietahom v konaní, pretože sťažovateľ už od 5. augusta 2009 (keď voči nemu nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie okresného súdu z 10. júna 2009) nebol účastníkom tohto konania.

Ústavný súd na základe zistených skutočností uzavrel, že sťažovateľ namietal zbytočné prietahy postupom okresného súdu v čase, keď už nebol účastníkom konania, v ktorom namietal prietahy v konaní, teda okresný súd v tomto konaní už nemohol žiadnym spôsobom porušovať sťažovateľovo základné právo, a ústavný súd preto konštatoval, že sťažovateľ podal sťažnosť ako neoprávnená osoba.

Sťažnosť bolo preto potrebné podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť aj z uvedeného dôvodu ako zjavne neopodstatnenú (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV. ÚS 79/07).

2. Vo vzťahu k sťažovateľovi M. G. ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, II. ÚS 385/08,

IV. ÚS 261/09), podľa ktorej sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV. ÚS 261/09).

Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 3. marca 2010.

V čase podania sťažnosti okresný súd už vykonával iba úkony spojené s prípravou na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku okresného súdu z 10. júna 2009. Ústavný súd na základe zistených skutočností uzavrel, že sťažovateľ namietal zbytočné prietahy postupom okresného súdu v čase, keď okresný súd už v jeho právnej veci meritórne rozhodol a nemohol už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania vo veci samej, resp. ani v ňom spôsobovať prietahy (od 22. apríla 2010 sa spis nachádza na Krajskom súde v Bratislave).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, nepripadalo už do úvahy rozhodnúť o ďalších návrhoch sťažovateľov (návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia a úhrady trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2010